

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVETELÉVEL

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főútr. 1828. sz.) barmintre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felségi K. Lajos könyvkereskedésében és a kintőhivatalban. (Főútr. 1828. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
 Négy hónapos példát sorát 5 kr. nagyobb terjedelmű a többhónapos hirdetések kiadás szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy roklamot magában foglaló újsónapsz. 50 kr.

Újtitkari közlemények minden példát sorra 50 krajczár.

Hirdetések fölírásának a szerkesztőségben és kintőhivatalban. Főútr. 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza!

Gépgyár-részvénytársaság
PESTEN.
 Városi iroda és raktár:
 Podmaniczky-utca 14.
Építőkészületek,
 szomb. 2 és 3 vasúti ekek.
TEL-ÉKÉK. 181.

Értesítés
 A Debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönyében a 1070. számú hirdetés.

KAT.

Értesítés kiállítás! Jutányos árak!

Beosztással

áttnak.

A czeglédi választás.

Debreczen, szept. 17.

Elszomorító dolog az, a mi Czegléd történeti Károlyi Gábor gróf örökével.

A függetlenségi pártnak két jelöltje van, akik a függetlenségi lobogója alatt küzdenek — egymás ellen. Nem a magasztos, nem a dicső elvek szolgálatáról és küzdelméről van ottan szó, hanem a személyeskedés és a kicsinyes érdekek érvényesítéséről.

A kipróbált, a zászlóvivő Czegléd szakított dicsőséges múltjával s megengedte téveszteni magát a személyeskedő politika által.

Nagyon szomorú jelenség ez, a mi gondolkodóba ejtheti a függetlenségi elveket hű harcosait.

Szomorú, de kiáltó jelenség ez arra nézve is, hogy a függetlenségi pártban a személyeskedésnek helye nincs s hogy ez a párt csak egységesen és összetartással felelhet meg fenkőlt céljainak.

A czeglédi pártusát elítéli mindenki, a ki a függetlenségi elveknek megvalósítását sürgős és komoly feladatnak tekinti.

A czeglédi pártusa kívánatossá teszi azt, hogy a nagy elvek és eszmék küzdelmében a függetlenségi párt egységes legyen mielőbb. Ebben kezdet kell fognunk mindnyájunknak, mert csak összetartó és vállvetett fáradozással lehet ez a párt nagy, hatalmas és erős.

Mert nem lehetséges az, hogy Kossuth Lajosnak dicsőséges elvei a személyes harczok posványában zülljenek el és semmisüljenek meg.

Nem lehet az, hogy a mindig egységes, a mindenkor összetartó függetlenségi párt szentséges elveit az irigység és az ármány martalékaul dobja szabadon.

Riadó legyen tehát a czeglédi választás az egyesülésre, a tömörülésre, az egységre, mert csak ilyen, ilyen körülmények között van a mi pártunknak

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A „VASÁRNAP”-BÖL.

Ön meg én.

En nem létezem Ön előtt
 És én nem ismerem magát —
 Haragban töltjük ezután
 A napot és az éjszakát.
 Nem köszönünk . . . tovább megyünk,
 Ha útunk néha összemen —
 Gyűlöljük egymást végtelen. . .
 Ön meg én. . .

Ha szóba jön az én nevem
 Ön bizonynyal leszól nagyon —
 És úgy mondják — visszamondják,
 Hogy erre van sok alkalom. . .
 En meg szánva nézek végig
 A békítő nagy seregen —
 Soha két ily haragost, mint
 Ön meg én!

En nem létezem Ön előtt,
 És én nem ismerem magát —
 Lelkünk az örök harag
 Gyűlölete karolja át.
 Örök harag . . . és mi még csak
 Ottan vagyunk a kezdetén —
 De ha így megy s odébb járunk,
 Hát még a pap elé állunk!
 Ön meg én!

Fokról-fokra.

Beszédes volt a nézőtér,
 Mind-n gukker Önt kereste —
 En pirultam és a gukker,
 Szinte táncolt a kezembe.
 Áhítattal néztem Önre,
 Egy varázs vett rajtam erőt —
 Ez történt — ha jól emlékszem —
 Az előadás előtt. . .

létjogosultsága és csak ez esetben lehet a küzdelmünk is sikeres.

Az ármány emberei gyönyörködnek a mi kicsinyes viszálykodásainkban s ők maguk is iparkodnak ennek a magvát elhinteni. Kiaknazzák hihetetlen leleménységgel a helyzetet s kigyót-békát kiáltanak felénk ország-világ előtt.

Hisz a kormány szubvencionált szócsövei hónapok óta folyton a függetlenségi párt kettészakadásán rágódnak s hazug állításokkal és rágalmakkal iparkodnak a választókat megtéveszteni.

Ezért kell a függetlenségi pártnak egységesnek lennie minden körülmények között.

Legyen ez a párt hivatásának megfelelően összetartó s ne aprózza meg erejét minden kicsinység miatt.

Mutassuk meg a kárörvendő bécsi politikának, hogy az örömeik korai, mert élünk, vagyunk, létezőnk s küzdelemre vannak föltűrve ujjasaink.

Szembe akarunk nézni az elhatalmasodott idegen befolyással s nemzeti létünk védelmére készen állunk, kész vagyunk.

Ne ismerjük mi a háromszínű zászló alatt gyűlölködést, ellenszenvet, haragot, hanem a hazaszeretet lángja lobogjon a lelkünkben s a dicső elvek magasztos küzdelme szítsa, ápolja lelkesedésünk.

Ha megértjük egymást s egyesülünk a közös uton, egy táborban, hát akkor nem ismördölőnek meg a czeglédi választások s dicső elveinket sem hurcolják meg a személyeskedő kenyértusa harczában.

Polczner Árpád.

A vármegyék értekezlete.

Debreczen, szept. 17.

Szebenvármegye kezdeményezésére, az országban majdnem minden vármegyéje tömörült azon zászló körül, mely a vármegyei tisztviselők fizetés javítását tűzi ki feladatául. Nincs ellene semmi kifogásunk, hogy a

És csönd lett a nézőtér,
 De én magát néztem egyre —
 S elfogódva gondoltam: új
 Érhethet szerelmemre.
 Ön észrevett s rám mosolygott,
 Mily édes volt e pillanat!
 S fejemre ejt egy szinlapot,
 Az előadás alatt.

És kiürült a nézőtér,
 És a műza elhalgatott —
 En illoen a foyrban
 Átnyujtottam a szinlapot.
 »Köszönöm!» »Kérem» — s így az sem
 Vette ki magát oly furán:
 Hogy párosan mentünk haza —
 Az előadás után!

Polczner Árpád.

A festett világból.

— A »Debreczen» eredeti tarczája. —

Az előadás kitűnően sikerült. A közönség elégedetten távozott. A villany-lámpák, melyek nek tejfehér üvegjei kellemesen szűrték át a vakító fényt — egyszerre aludtak ki és csönd s korom sötétség feküdt meg a pár perc előtt még a kacagástól hangos nézőtér.

Künn esett a hó. Anagy fehér hó pelyhek mint sok-sok elszabadult fehér szárnyú pillangó forogva, össze-vissza láncolva hullottak alá a földre.

A színtársulat legbájosabb és legkedvesebb művésznője, az est ünnepe, puha, finom, fehér premekekkel burkolva baba természet, kocsijába ült s haza hajtatót.

A vastag, nehéz szőnyegekkel szinte belemetett termek könnyed léptekkel futott végig be a kis feszkébe, a kápolna illatu hálószobáskájába, a melyet egy a menyetről le-

vármegyei adminisztráció férfai, már fizetileg is, az ország többi, állami tisztviselőivel egyenlő rangot nyertek.

Annyi a dolguk; a mindennapi élet oly sok kérdése kerül eléjük eldöntés végett; szerepkörük annyira benyul a mindennapi élet eseményeibe: hogy a vármegyei tisztviselőt bátran tebetjük abba a skalába, melylyel az állami hivatalnokok ma dicsekesznek.

Hát ha meg van a titulus arra, hogy egyenrangúak legyenek az állam egyéb hivatalnokai: legyen meg a vitulus is.

Nem képzelünk valami szánandóbb dolgot, mintha egy önértetes, ambiciózus megyei hivatalnok, azért, nem tudja odaadással végzeni halomra gyűlt dolgát, mert a mindennapi megelhetés kérdése szárnyat szegő ambíciójának.

Jól tudják ezt oda fön is; jól értik a sok panaszt, mely hozzájuk érkezik, a vármegyek részéről a fizetés csekélyége miatt; és fizetés javítás valóban adtak is a vármegyei tisztviselőknél; csak hogy míg ez egyrészt csak vakul magyar ne láss tót féle dolog; másrészt attól tartanak s méltán a megyeiek, hogy ez a legközelebb megadott fizetés javítás beláthatatlan messzeségbe elodázza a vármegyeiek jogos panaszát; az a fizetés javítás úgy tűnik föl az intező körök előtt, mint a melynek birtokában hallgatniok kell a megyei tisztviselőknél, ki tudja meg, jogos követelésök elintézéséről.

Oda vetik nekik, hogy majd ha az államosítás meg lesz, hát akkor javul a fizetés is. De hát mikor lesz meg az államosítás. Meg lesz-e úgy, ahogy azt Bánffy báró gondolja; nem fog-e eleni a törvényjavaslat mielőtt megszületnek?

És az élet bekopogtat hozzájuk az ő mindennapi szükségleteivel naponkint. Prezentálni nekik is kell; hivatalok méltóságát, tekintélyét, daróc ruhában meg nem növelhetik; gyermekeik vannak, kik növésükkel a kiadást is növelik.

S vannak olyan kiadások is, miket a családapa szívesen elodázna, de a hivatalnoknak bele kell mennie. Miből veheti mindezt? A hivatali fizetés csekély; mellék keresetre nem számíthat, mert ehez sem ideje, sem kedve nincs, de meg önbecsérete sem engedi. Sápót vegyen ettől vagy attól; úgy mérje az igazságot, a mint nyikorgó szekere kerékét kenik? Igaz, azt teszik s kan; de nem mindegyikhez tér azt e fajta megelhetés.

Ezer meg egy, ilyen s ennél erősebb bizonyítékok azok, mik a vármegyékben megelletek ama gondolatot, hogy társadalmi uton fogják ügyüket előmozdítani.

csüggő veres színű kis gömb lámpa világított meg gyeren.

A baba művésznő kibujva prémei közül, magára zárta az ajtót és a fekete, kemény fa hinta-széket a fehér márvány kandallóhoz tolvta, abban helyet foglalt.

A szobácskában, melyet a gömb lámpa vérvörös színével oly tompán, homályosan festett meg — egészen csönd volt. Az ágyat beborító vastag bársony terítőn a kandalló tüzének lángnyelvei gyengén verődtek vissza.

A bájos leányka édesen elmerengve ábrándozott. Olyan boldognak érezte magát . . . szép volt; mindenki imádtá, babért babér után nyert és a világ a legelső művésznőnek ismerték el.

Kívánhat-e többet? Mikor még csak a színpadon megjelen, tombol a közönség. Taps és taps hallatszik, hir, dicsőség, szeretet az osztályrésze. Lehet-e boldogtalan?

A mint ezeket elgondolja, bájos kis arca a boldogságtól, a gyönyör-érettől egészen kipirul.

A fehér kandallóban a tűz halványabb és halványabb színt ölt, végre egészen kialszik. Nem hallatszik más, csak a lámpa gyenge sercegése.

A leány aludni készül. Magával megelégedetten; lassu léptekkel oda megy a hálószoba nagy ablakához, finom fehér, hosszúkarú kezeivel berakja az ablaktáblákat és leereszti a nehéz függönyöket.

E pillanatban a szomszédház ablaka alatt egy keringő bus akkordjai hallatszanak fel. Először gyengén, aztán mind erősebben és erősebben.

A színtársulat legelső ünnepeit művésznője tágra nyitott, nagy, fekete, élénk tűző szemével bámulva fordul az ablakhoz. — A csendes, sötét éjbe borult néptelen utcáról oly szívhez szólón sir a hegedű:

Összegyűlnek tehát e hó 24-én Budapestben, hogy ott egymás között előmondják, mi lelket nyomja; felmutassák a misériát, mit a csekély javadalmazás már elviselhetlenné tesz rájuk nézve; s kérjék a kormánytól annak mielőbb megszüntetését.

Tudjuk, értjük, méltányoljuk a vármegyeieknek ezen panaszát; melléjük állunk a kérvényezésben mi is; sürgetjük a mindennapi, megelhetés kérdésének egyszerű-valahára elintézését a kormánynál: de van egy szavunk a vármegyeiekhez; van egy kérdésünk.

Nekünk úgy tetszik, hogy azon egy akarat, mely 24-ére a székes városba össze hozza a vármegyeieket: alig-alig nyilvánult még oly impozánsul, mint épen ma, midőn az anyagiak megvitatása a fog szőnyegre került.

Hol voltak a vármegyei urak, mikor először lett kimondva a vármegyei államosítása; vagy ebben és ekkor semmi veszedelmet nem láttak; vagy akkor elég volt, ha a meggyűlöleten lágy-melegen egy-egy pár szót felemltek e törekvés ellen.

Hol vannak még ma is, amikor ismét fel-felüti fejet az államosítás amikéje; azon a nagy gyűlésen, melyen traktálni fogják fizetésök javítását, discussió tárgyává tettekk volna a vármegyeiek egyéb dolgai is. Ők értik, tudják ezt legjobban; tőlők szeretnők, mint közvetlen forrásból megtudni a vármegyeiek bajait; tőlők szeretnők hallani az orvosságot is n bajok megszüntetésére.

Már ha az államosítás hívei, ha a régi rendszer hívei a vármegyeiek: szeretnők megtudni úgy az egyikre, mint a másikra okaikat. Bizony bizony, szépen megtért volna ez a mellet a program mellett, melyet felvettek 24-ére megvitatása a vármegyeiegyéb dolgainak.

Élénk az érdeklődés így is az ő jogos követelésök tárgyalása fölött: százszor inkább feléjük fordult volna a társadalom morális támogatásával, ha a vármegyeiek mindnyájunkat oly mélyen érintő s az átalakulást célzó dolgaival is foglalkoztak volna a vármegyeiek.

Jobb későn mint soha!

Fotografus.

Kossuth Ferencz Nyiregyházán.

Nyiregyháza, szept. 15.

Nyiregyházán vasárnap tartotta meg a függetlenségi és 48-as párt szervező gyűlését. Ugyanekkor mondotta Beniczky Miksa a kerü-

Hulló csillag a szerelem,
 Örök csak a bánat,
 Fáj a szívem, beteg vagyok —
 Meghalok utánad.

Beleznay főispán leányának, ki csak most került haza Budapestről, hol a »Sacre Coeur» zárdának volt belakó növendéke, huzatja a völégénye, Adorján Laczi, a fess huszárőhadnagy.

A kicsike színész nő arca egészen elkomolyodott. Eszébe jut annak a szép gyermeknek a boldogsága, kiről ott álltellenben oly figyelmesen, oly szeretettel emlékeznek meg.

Ő abban a nagy pompában, dicsőségben melylyel lényét, lelkét körül veszik, teljesen megelégedett, arról, hogy létezik még egy nagyobb gyönyör nagyobb boldogság érzete is a földön, mint a melyet ő érez és ez az odaadó, a rajongó szeretet érzete — a szerelem érzete.

A zene most egy új darabba kezd, busan sirva hallatszik fet minden hangja;

A merre én járok-kelek —
 Hullanak a falevelek . . .
 Kit imádok, kiért élek —
 Azé soha nem lehetek.

Hajnalodik. A felhő szélei biborszinben kezdenek játszani, az utcákra piszkos, szürke köd nehezedik.

Az aranyos baba művésznő fehér kezeibe temetve halovány arcát, sir zokog sokáig keservesen . . .

Gallovich Jenő.

let országgyűlési képviselője beszámoló beszédét.

Kossuth Ferenc reggel 7 órakor érkezett meg. A pályaudvarban több mint ezer ember gyűlt össze fogadására, a kik lelkesen megjelölték. Kossuth Ferenc kísérőiben voltak: Kállai Lipót, Meskó László, Várady Károly és Lakatos Miklós orsz. képviselők.

A pályaudvarban Bencs László polgármester üdvözölte Kossuth Ferencet, a ki azt rövid beszédben megköszönte.

A párt szervező gyűlés délelőtt tizenegy órakor volt a városháza előtti téren. — Több mint kétezer ember szorongott a téren, a kik tüntető eljénessel fogadták Kossuth Lajos fiat.

A gyűlést Heszta Károly pártelnök nyitotta meg rövid, de lelkes beszéddel.

Utána Beniczky Miksa orsz. képviselő mondotta el beszámoló beszédét. Röviden kijelentette, hogy ő a függetlenségi és 48-as pártnak törhellen híve.

Lukács Ödön főesperes, a párt díszelnöke üdvözölte ezután Kossuth Ferencet, aki erre tüntető és lelkes eljénések között felszállt az emelvényre.

Kossuth Ferenc mindenekelőtt megköszönte a lelkes fogadtatást, s aztán nyomban ráért a pártgyűlés kérdésének fejtegetésére.

Nekem erős törhetlen meggyőződés, — ugymond — hogy egyesülnünk kell. De úgy kell egyesülnünk, hogy ne vigyük magunkkal ismét az új szakadás csírát. — Nekünk elvek alapján kell egyesülnünk, oly elvökkel, hogy pártunk szétszakadása lehetetlen legyen. Nekünk elvek alapján kell egyesülnünk, igaz, ha nem volnánk a gyakorlati élet küzdterén s ha nem volnánk nagyszámu párt, amely többesre törekedneik alkotmányos uton járva, s a mely ha többségben volna, kormányra jöhetne. Ha mindez nem volna és egy csekély számu párt lennénk, a mely csak egy elvet tart fenn, a mely csak egy ideális eszmét képvisel, mint voltak egykor a mi hét parlamenti elődeink, akkor elég volna kötelező pártelvnek, a haza függetlenségének elve.

Beszéde további folyamán kijelenté, hogy korainak tartja ez alkalommal proklamálni azokat a vezérelveket, a melyek mellett az egyesület létrehozását tervezi.

Kossuth Ferenc beszéde nagy hatást keltett s percekig tartott elhangzása után az eljénés.

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

Delután fényes lakoma volt Kossuth Ferenc tiszteletére

Beszéde után a párt szervező gyűlés elhatározta, hogy felir az országgyűlési függetlenségi pártot és nyomban megválasztották a szász tagu szervező bizottságot.

tének meghosszabbítása s ezzel kapcsolatosan az ország önrendelkezési jogának egy hosszú időre ismét beköbba vérese.

Budapesten. 1885. évi szept. hó 14-én. Hived

Kovács József,

a h-nánási kerület orsz. képviselője.

Tanügy.

Iskoláink némely hiányai.

Irta: Kuthi Zsigmond.

Tagadhataln, hogy városunkban a tanügy minden vanalon az utolsó decembumban óriási hadast tett. — Az iskolákat fentartó felekezettek, a város, a nagy közönség nemes versenyre keltek tanügyünk teljesítése körül. — Nem egyszer regisztráltak eme szép, nagy és marandó alkotásokat, a melyek tanügyünk terén létrejöttek.

Amde a szakember bírálata csak olyéktive lehet; de nem is használunk az ügynek, ha takargatjuk a hibákat, a fogyatkozásokat.

Ugyanazért legyen szabad egészen sine ira et studio tanügyünk egynemely hiányaira rámutatnom.

Szólók első sorban az osztályok túltöltöttségéről. Valóban, ha idegen ember bevetődne városunk egyik-másik iskolájának osztályába és tapaszalná, hogy hogy ott 100—120 növendék van öszez-ufolva, akár a jáhok a karánban, furcsa véleménynyel távoznék körünkől.

Mert bizony furcsa is az, hogy míg egyrészt milliókat gyűjtene az — letesitendő egyetem céljára, míg a város palotákat emel a kormány intézményeinek számára, addig az apró eseményeket, — az iskolás gyermekeket abban a korban, a midőn az anyagcsere a legnagyobb, a mikor a gyermekek jó levegőre tagas szobára legnagyobb szüksége van; mondom akkor 100—120 gyeket összezufolnak egy szobába.

De milyen is lehet az a tanítási eredmény! Elvégre is, ember csak ember, és a legügyesebb tanító, a legelőkíméretesebb ember sem képes 100—120 növendéssel megbirakozni. — Nagyon rossz gazdálkodás tehát az az illető iskolafentartók részéről. Nem nyerne ezen gazdálkodás mellett, csak veszítenek.

Mert a tanító működése ilyen körülmények közt nagyon keves értéket, a mellett mérenylet követnek el saját magzataik ellen. — 400—500 frtért segédtanítót alkalmazhatnak és párhuzamosíthatják a túltöltött osztályt.

Tanügyünk másik misériáját gymnasiumban találjuk. — Évről-évre kimarad egy nagy csomó tanuló úgy a piaristák kis részint a ref. nagy gimnasiumból. — Hogy ösztintek legyünk, meg kell vallanunk, hogy nem nagyon fájunk mi azt, ha évente akár itt nálunk, akár Bpsten vagy másutt néhány száz ifju kizorul a gymnasiumból. — Évről-évre föl-emeljük utó szavunkat, hogy a szülők ne tereljek figyelmüket nyakra före a gymnasiumból.

A tanítainek tulproducciója amugy is megleg ágya már a proletarismusnak.

Magyarország agrrikulturális ország, a hol az ipar és kereskedelem most éli kamaszkorát; szikkéigünk van tehát intelligens, tanult iparosokra, kereskedőkre és földművesekre, de nem diplomás latinierekre.

A helyett tehát, hogy túltömik a gymnasiumbot polgári iskolába kellene terelni a tanuló ifjuság azon részét, a mely úgy — sem való se gymnasiumban, se realiskolaba.

Amde Debreczenben, daeaka annak, hogy a törvény előírja, daeaka hogy az közzükseglelet képez, mégsem állit anak fel közzégi polgári fiiskolát, s ebből kifolyólag elváll évről-évre az a szegényletes állapot, hogy a debreczeni lakos miután a könyörgésből és a protektio után való jarasbol már kifogyott, gyermeke azonban mégis kizorult úgy az egyik, mint a másik gymnasiumból, kénytelen — fiat más, idegen városba vinni, hogy tanulmányait folytathassa, mert mitevő legyen 10—12 éves fiával?

Azt még se inasnak se, kereskedőségének, de meg gazdálkodásba sem foghatja csenge korainak fogva. — Égető szüksége volna tehát Debreczenben egy hadosztályu polgári fiiskola a megszüntetni azt a szegényletes állapotot, hogy a szülőknek draga penzökért ostromolniok kell kérés-ekkel és könyörgésekkel a hatóságokat; vegyék be fiaikat a gymnasiumba — kegyelmebol.

Ez időszerint a helybeli kir. állami főrealiskola az az eszium, a mely menedéket nyujt minden vela- és nem odaváló tanulóknak.

Annak az abnormis állapotnak meg van az azian a rossz következményei is.

A realiskolaba nem való gyermek 2-3 évig megpróbalkozik a sok és nehéz tananyaggyal, utoljara is — a sok anyagf aldozat és idő aran csekély vagy éppen semmi eredménnyel kimarad onnan a tanuló.

Egy harmadik kalamitása tanügyünknek a tandij magas volta. — A felekezeti iskolák oly magas tandijat szabnak különösen a felsőbb osztályokban, hogy szegény emberre néve hozzáférhetetlennek teszik az iskolát.

Pedig szegény ember ugysem nyujthat egyebet gyermekeinek, mint a jó nevelést, tanitást. A felső leányiskolában a tandij — a sok cöknyökös mellett stólkákkal majdnem 40

frt, a tankönyvek is vagy 4—5 frba kerülnek. Szegény ember honnan vegye e temérdek pénzt? — A református tanulmányban nem református részére a tandij 40 frt. vallastan, beiratás stb. szinten kiteszen vagy 6—8 frtot. A kereskedelmi akademiában a tandij — noha ez iskola elgégé látogatott, noha az állam is subventionálja, mégis meghaladja a 100 frtot. A mellett a tankönyvek, a sok mindenféle füzetek is évente 20—25 frba kerülnek. Szegény emberre néve ez iskola egy noli me tangere.

Az elemi iskolák alsóbb osztályainak kivételével, Debreczenben a gyermek tanitattás szegény emberre néve hozzáférhetlen.

E bajon is a közzégi polgári iskola volna hivatva segíteni.

Egy hatosztályu fiu és leány polgári iskola Debreczenben oly látogatottságnak örvendene, hogy a városnak vajmi kevés aldozatába kerülne.

Csak ne telnek annyi temérdek sok időbe, míg itt Debreczenben valami üdvös eszme megtestesedést nyer!

Annai sok reszorton megy keresztül és minden reszortban annyi sok időig képezi a tanulmányozás tárgyát, hogy évekbe telik, míg az eszméből tett lesz. — Remélem, hogy azt felsorolt tanügyi misériákat nem sokáig javitattani fognak és hogy a közzégi polgári iskola sem lesz a jövő század zenéje.

A jogászok elnöke. Eluőköt választanak közelebb a debreczeni jogászok s jelöltük is van már, még pedig ketfő. A jelöltek közül az egyik, Tordai Sándor tegnap delután 6 órakor tartotta meg programbeszédet, melyet az ifjuság nagy tetszesssel fogadott. Párje erősen bizik a győzelemben.

Az egyetem megnyitása. Az egyetemet tegnap délelőtt nyitottak meg istentisztelettel, Wlassics üdvözítő levelével és ünnepi beszédekkel. Először Fodor József, a tavozó rektor beszélt, majd az új rektor, dr. Lengyel Bela tartotta meg székfoglalóját. Végül Gyula Emlékezők, a dekan mondotta el megnyitóját.

Városi ügyek.

Az anyakönyvvezető hivatal berendezése. Debreczen város tanácsa tegnap ülésében az anyakönyvvezető hivatal berendezésével foglalkozott. Az anyakönyvvezető hivatalban Vecsey Imre, Roncsik Lajos és Varga Károly részére — három ró szaltal s ugyanannyi szekrényt allitanak fel. Legtöbb gondal a házasságkötésekre használt termet rendezik be.

Tömeges házasságkötések. A városi tanács mai ülésében kimondotta, hogy a házasságkötéseket, ha az anyakönyvvezető előtt egyszerre többen jelentkeznek, a városháza nagy tanácstermében eszközlik.

Az adóztók névjegyzéke. A törvényhatóság bizottság legtöbb adóztető tagjainak névjegyzékét elkészítette az igazoló várostanács s ez a névjegyzék Vecsey Imre tanácsnok hivatalában szept. hó 16-ikától 8 napi közzeslére van kitéve. Akik ezen névjegyzék ellen felszólalni kívánnak, illeve adójuk kétszeres beszámításának kedvezményét a jövő 1896-ik évre igénybe venni óhajtják, e végett a városi jegyzői hivatal helyiségében ülésező igazoló választmány előtt szeptember 24. és 25. napján d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig szóval vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságaikat igazolják, mivel későbbi felszólalások figyelembe vételni nem fognak.

Az új tűzoltó őrtanya. A debreczeni tűzoltók új őrtanyáján nagy a sürgősforgás. A mai nappal teljesen felszerelik új otthonukat a mai hasonlíthatatlanul jobb kényelem vár rájuk a régi helyiséghez képest.

Irodalom és művészet.

R. Kovács Laura Debreczenben. R. Kovács Laura jönevű szavalónő városunkba érkezett, hogy művészetét itt is bemutassa. A művésznő, a kinek tehetségéről egy a főváros mint, a vidéki lapok elismeréssel nyilatkoznak, ének és szavalati estélyét folyó hó 21-én este 8 órakor az »Aranyn-Bika« nagytermében tartja meg. Az estély műsora a következő: 1. J. H. v. a, Kiss Józseftől. 2. H. a. r. o. m. d. a. r. u, Tompa Mihálytól. 3. A. z. a. n. y. a, drámai monolog. Gabányitól. 4. A. r. u. h. a, Eugenu Manuelól. 5. M. i. a. s. z. e. r. e. l. e. m, humoros elbeszélés, Horváth Gézától. Ezen kívül 3 szám legújabb népdalok és operett-áriákból. Az estély iránt általános az érdeklődés. A befolyt tiszta jövedelmeit ajótékony négytelnek ajánlotta föl a művésznő.

Mintszenti Imre ev. ref. s. lelkész »Krisztus minden mindenkben« cz. alatt alkalmi és közzesleges egyházi beszédek hirdető előzetesét. A körülből 250 lapra terjedő kötet előfizetési ára 1 frt 50; bolli ára 1 frt 80 kr. A kötet november hó végéig, vagy december elején jelenik meg. Gyűjtőknek 10 példány után 1 ingyen példány jár.

Sport.

Ügető verseny Debreczenben. A debr. gazd. egyesület és lötenyészbizottság okt. hó 20-ikán ügető versenyt rendez. Az ügető

versenyre már is jelentkezett 5 debr. fogat. A programot a napokban állapítják meg, melyet annak idején közölni fogunk. A versenybizottság, a lötenyészbizottság és a lovaregylet tagjaiból, továbbá a helybeli katonai tiszti-karból állítják össze. A verseny programjában következő számok lesznek: 1. ügető verseny. 2. tiszti-díj-ugratás. 3. gazda verseny. 4. vadász verseny. A tiszteletdíjak legerdekesebike mindenesetre a debreczeni hölgyek díjazás és tiszti díj-ugratás első győztese számára.

Vivás tanfolyam. Szigeti Benedek Gyula vivómester megkezdette vivási tanfolyamát. Mindazok, a kik a kitűnő sportban képzéstni óhajtják magukat jelentkezzenek a mesternél. Szigeti Benedek Gyula olasz módszer szerintis képezi növendekét.

Ujdonságok.

Csemegi öcsöce.

Saját tudósításunk.

Debreczen, szept. 17.

Megtörténik néha, hogy a legkiválóbb családban is van selymes, épen, mint egy fának a termése között van kirakatba való szép gyümölcs, egyuttal kihányai való ferges is.

Ilyen ferges a kiváló Csemegi családban Csemegi Bela, egy elzüllöt ember, akit tegnap immár ötödösör toloncoltunk el Debreczenből. — Ennek az embernek a nagybátyja: Csemegi Károly nyugalmazott kurtani tanácselnök, a magyar büntető törvénykönyv megalkotója.

Az öcsé testvérei közül egyik járásbíró, másik főszolgabíró, harmadik egy ezredesnek, negyedik pedig egy századosnak a neje.

Az ötyja honvédörngy volt.

A sehonai ember most 35 éves. A családja nagyon sokszor adott neki módot a becsületes megélhetésre, de mindhiába. Rossz hajlami szerencsétlen dolgok utvezetőjébe sodorták s most hanyódik-vetődik az országuton, vagy ketes kocsmákban, a társadalom munkatlan eleme között, abban az elemben, a mely gyakran bűnrel szerzi kenyérét.

Mikor az uri csavargót tegnap kapitány elé allították, indignálódva tört ki:

— Mit hát engem már mindenünnen kitoloncolnak?

— Hát honnan toloncolták el ujabbán?

— Temesvárról?

— Miért?

Hát kerem, engem valami betöréssel gyanusítottak. Én rólam ilyen műveltséget föltételezni! Es mifele törvény alapján toloncolnak engem léptenyomon?

— Annak a törvénynek az alapján, a melynek az ön nagybátyja volt a lángeszű szerzője.

— No hát kerem, ha az ön nagybátyam tudta volna, hogy azt a törvényt az ön unokaöcsé ellen fogják használni...

— Igaza van. a nagybátyja nem hitte volna, hogy az ö törvényeit még alkalmazni fogják az unokaöcsére is. Vigyek.

És Csemegit, a csavargót elitoloncolták.

* Október 6. A nemzet nagy gyásznapjai a tizenhárom dicsőséges vertanu kiirtásának gyász évfordulója következnek. Debreczenben is ünnepelnek ezen a napon és összejövetelekből beszélgetnek el annak a szomorú napnak történetét jelentőségéről. Valószínűleg a színházi est is emlékeztetője lesz október 6-nak.

* A polgármester jubileuma. Simonffy Imre kir. tan. polgármester jubileumának ügyében tegnap d. u. 3 ó. Márk Endre elnökele alatt értekezlet volt a jogász és tisztviselői kör helyiségében. Az elnök érdekes nyilatkozatot tett arra nézve, hogy a jubilans polgármesteri állásának 20. évfordulójával összekötött közzesléseknél lépésének 50. esztendeje is, a mennyiben a polgármester már 1844-ben jurátus volt Bihar megyében; 57-ben már ügyvéd vizsgát tett s még abban az évben aljegyzővé lett. A jubileum napján, okt. 12-én d. e. a városháza nagytanácstermében rendkívüli közzeslést tartanak.

* Kossuth Ferenc Derecskén. Kossuth Ferenc f. hó 28-ikén Derecskére látogat el. Mint onnan írják, a közzes széleskörű intézkedéseket tesz Kossuth fogadására. Már megalakult a rendezőbizottság is, — mely Kossuth ünnepeletésének a programját állapítja meg. Lesz banderium, ünnepi be-zéd, — bankett, szóval szépség, lelkesnek, impzantnak igerkezik Kossuth Ferenc derecskei fogadtatása.

* A dalegyletből. A következő felhívást vetük: A debreczeni dalegylet t. működő tagjait felkértem, hogy komoly egyenlő ügy megbeszélese céljából a ma este tartandó gyűlési órán teljes számban sziveskedjenek megjelenni. K r a s z n a y dalegyi titkár.

* Utóállítás. Folyó hó 20-án a pavilon kaszárnyában utóállítás lesz. — A katonai ügyosztály pontos megjelenésre, hívja föl mindazokat, a kik a nevezet napra meghívókat kapnak. Az elmaradotok szigoruan megbüntetik.

A lötenyész bizottság. A debreczeni gazdasági egyesület és lötenyész bizottság elnökségétől a következő felhívással vetük: Előzetes tudomás vétel végett közhírré tétetik, hogy a debreczeni gazdasági egyesület

a debreczeni lötenyész bizottsággal október közepe táján ügető versenyt ugratást rendez. Az ügető versenyvanni óhajtok október 1-ig, 5 frt lefizetés mellett, a debreczeni egykurti hivatalához nevezéseiket adhat, vehet minden hajdumegyei és debr. birtokában lévő magyarországi n. k. kor s ivar különbség nélkül. A közzeslése a lónak származása, szivarra. Debreczen, 1895. szeptember. Az elnökség.

* A királyné Gödöllő. királyasszony e hónap vége felé érkezőllőre. Fogadására már rósen kastélyban s az uradalomban.

* A czeplői választás. Károly ügyvéd és Baba-Molnar Sándor függetlenségi és 48-as párt két nap tartotta programbeszédét. Cz. Eötvös-Justh part jelöltje tudvalevőnár Sámuel, azonban Hegedüs a magat Polonyieki pártbívenek. A választás meg lesz és a két párnak erőre van kilátása.

* Kossuth Ferenc és egyesítés. Kossuth Ferenc orsz. min. már többsör említettük, nagyka. körutat szandékozni tennt a utat szept. 20-án kezdi meg s Debreczén Derecskére, majd Bárándra utazik. Tolnamegyére, Szegszárdra utazik, körútnak az a célja, hogy a város pártok egyesülését a vidéken is elvájha siker koronázza ebbeli törek.

* Betörés a határban. emberek garázdalkodásáról jön a híber. S a v a n y u Antal tanjai házat törték föl s elvittek sok értéket. A kirabolat gazda tegnap bejött s jelentést tett az esetről a rendőrség.

* Koplaltató kosztadó. nagyon ritka eset, hogy a kosztadó adnak kosztosának, csak kosztos, a melyen sokan tudnak tanuskodni a vasóknál közl is — de az már ritkaság számba megy, ha a kosztadeti is. reklámo! csapván ezzel az lan kosztijával, mely bizonyára nem a gyomrot. Egyik népes utcákban a következő épületes hirdetés olvasható:

»Magyar ker. uri családnak Szoba kilátás az utcóra kiváló ellátással is azonnal kiado ugjan. hazi koszt is koplato

* A virágkedvelők figyelemre. Kik a virágokat kedvelik, el ne felejtik Kóvacs József ügyvéd czei lakásán egy teljes díszben virágok. A növény törzsének magasságát tetejéből felnyúló viraga méter méter nagyobb szélessége 60 cm. Gyönyörű viasszerű virág, kertésznek előtér számba megy.

* Csavargók egymás ellen. c z o n y i József és Gyorkós Gábor utcazi kocsmában dorbezoitak. Baczonyi az asztal tetején téncoz csakbamar az asztal alá került. Itt pэндзарaban akadt meg a szemé.

— Nini, egy korona!

— Az áml! mondta a cimbor Baczonyi zsebre vágta a koronakészült.

— Felezzük meg! követelődött.

— Nem!

Ezen aztán összekaptak s összekapott, hogy az egész környék összehívásra kerültek.

* A »feuer« Kardos asszony kodik az urára a kapitány előtt, keresetét. Ha hazajön nehéz fölvele, a haza!

Miért nem megy maga Hóthán des időben? — intézi hozzá a kapitány.

— Kerem a rendes időben »feuer« t kartyáznak.

— Hát aitol hazamehet!

jelentkezett 5 debr. fogat. A
 epokban állapítják meg, me-
 közölni fogunk. A verseny-
 szabályzat és a lovaregylet
 a helybeli katonai tiszt-
 sze. A verseny programjára
 amok lesznek: 1. ügét ver-
 gratás 3. gazda verseny. 4.
 A tiszteletdíjak legerdekeseb-
 a debreczeni hölgyek díja
 aratás első győztes számára.
Elfolyam. Szegeti Bene-
 domester megkezdte viva-
 zok, a kik a kitűnő sport-
 hajta magukat jelentkezze-
 Szegeti Benedek Gyula
 ritus képezi növekedet.

Önöságok.

Legi öcsöce.

Tudósításunk
 Debreczen, szept. 17.
 néha, hogy a legkiválóbb
 selejtes, épen, mint egy fa-
 zóff van kirakabba való szép
 kibányi való ferges is.
 A kiváló Csemegi családban
 egy elzúlott ember, akit teg-
 szor toloncoltak el Deb-
 nek az embernek a nagy-
 Károly nyugalmazott kuri-
 magyar büntető törvénykönyv

berai közül egyik jársbró,
 b. harmadik egy ezredesnek,
 szatadosnak a neje.
 honvédőrnagy volt.

ember most 35 éves. A csa-
 zor adott neki modot a be-
 esse, de mindhiaba. Rossz haj-
 en dolgok utvezetőjébe sodor-
 dik vetődik az országuton,
 szakban, a tarsadalom mun-
 t, abban az elembe, a mely
 zeri kenyerét.

avargót tegnap kapitány
 gyalgólva tört ki:
 engem már mindenünnen ki-
 an toloncoltát el ujjaban?
 ról?

engem valami betörés-
 ttek. En rólam ilyen mű-
 telező! Es mitele törvény
 ak engem leptenyomon?
 törvénynek az alapján, a
 en nagybátyja volt a
 zóje.

kérem, ha az én nagy-
 talna, hogy azt a tör-
 kaocse ellen fogják
 a nagybátyja nem hitte
 törvényeit még alkalmazni
 csere is. Vigyek.
 a esavargót eltoloncolták.

6 A nemzet nagy gyász-
 on dicsőséges vertanu kiir-
 rduága következik. Debre-
 nek ezen a napon és össze-
 letnek el annak a szomorú
 jelentőségéről. Valószínűleg
 emlékeztetője lesz október

Polgármester jubileuma. Si-
 tan polgármester jubileumá-
 nap d. u. 3 ó. Márk Endre
 tekezet volt a jogász és tiszt-
 egeben. Az elnök érdekes nyi-
 ra nevez, hogy a jubiláns pol-
 nak 20. évfordulójával össze-
 a lépésének 50. esztendeje
 a polgármester már 1844-ben
 rmegyében: 57-ben már ügy-
 meg abban az évben all-
 jubileum napján, okt. 12-én
 a nagytanácstermében rend-
 tartanak

Ferencz Derecskén. De-
 zenz t. hó 28-ikén Derecské-
 at onnan trják, a község szé-
 keket tesz Kossuth fogadására.
 rendezőbizottság is, — mely
 senek a programját álla-
 andrium, ünnepi beszéd, —
 epepek, lelkesek, imp zans-
 suth Ferencz derecskei fo-

yletből. A következő fehi-
 debreczeni daleylet t. mikő-
 hogy komoly egytel üy
 jából a ma estertartandó gyá-
 szamban sziveskedjen meg-
 nny daleyli tükár.
 Folyó hó 20-án a pavil-
 utóállítás lesz. — A katoná-
 megjelenése, hívja föl mind-
 zvezet napra meghívókat kap-
 kat saoruan megbüntetik.
szelő bizottság. A debre-
 gyesület és lötenyésző bi-
 tól a következő felhívással
 tudomás vétel végett közbiró
 debreczeni gazdasági egyesület

a debreczeni lötenyész bizottsággal egyetemben
 október közepe táján ügét versenyt és díj-
 gratást rendez. Az ügét versenytben részt-
 venni öhajóktól október 1-ig, 5 frt gyéppenz
 lefizetése mellett, a debreczeni egyesület tit-
 kári hivatalához nevezéseiket adják be. Ré zt-
 vehet minden hajdumegyéi és debreczeni lakos
 birtokában levő magyarországi nevelésű ló,
 kor s ivar különbség nélkül. A bejelentésnél
 közlendő a lónak származása, színe, kora és
 ivara. Debreczen, 1895. szeptember hó 16-án.
 Az elnökség.

A királyné Gödöllőn. Erzsebet
 királyasszony e hónap vége felé érkezik Gö-
 döllőre. Fogadására már rósen készülnek a
 kastélyban s az uradalomban.
A cseglédi választás. Hegedüs
 Károly ügyvéd és Baba-Molnár Samuel, a cse-
 glédi függetlenségi és 48-as párt két jelöltje teg-
 nap tartotta programbeszédét. Csegléden. Az
 Eötvös-Jusch part jelöltje tudvalevőleg B. Mol-
 nár Samuel, azonban Hegedüs sem vallotta
 magát Polónyiék pártihévenek. A választás szer-
 dán meg lesz és a két párnak erős küzdelem-
 re van kilátása.

**Kossuth Ferencz és a párt-
 egyesítés.** Kossuth Ferencz orsz. képviselő,
 mint már többször említettük, nagyobb politi-
 ka körutat szándékozik tenni a vidéken. Az
 utat szét. 20-án kezdi meg s Debreczenbe, on-
 nét Derecskére, majd Bárándra utazik. Aztán
 Tolnamegyébe, Szegszardra utazik. — Kossuth
 körútnak az a célja, hogy a függetlenségi
 pártok egyesülését a vidéken is előmozdítsa.
 Vajha siker koronázná ebbeli törekvést!

Betörés a határban. Megint rossz
 emberek garázdaikodásáról jön a hír a határ-
 ból. Sa v a n y u Antal tanyai gazdának a
 hazát törtek föl s elvittek sok értékesebb dol-
 got. A kirabolt gazda tegnap bejött a városba
 s jelentést tett az esetről a rendőrségnek.

Koplatató kosztadó. Nem valami
 nagyon ritka eset, hogy a kosztadók mindent
 adnak kosztosainak, csak kosztot nem. Erről
 nagyon sokan tudnak tanuskodni — talán ol-
 vasóink közül is — de az már mégis csak
 ritkaság számba megy, ha a kosztadó ezt hir-
 deti is. reklámot csapván ezzel az ő ártalmat-
 lan kosztjával, mely bizonyára nem fekszi meg
 a gyomrot. Egyik népes utcázakon a kapun a
 következő épületes hirdetés olvasható:

Magyar ker. uri családnál 1 Szép
 Szoba kilitás az utcára kívánatra teles-
 ellátással is azonnal kiadó ujan ott kitűnő
 hazi koszt is koplató

Bővebbet hatátról.

A virágkedvelők figyelmébe.
 Kik a virágokat kedvelik, el ne mulasszák
 megtekinteni Kovács József ügyvéd hatvan ut-
 czai lakásán egy teljes díszében virító Jukkát.
 Maga a növény törzsének magassága másfél öl;
 tetejéből felnyúló virága méter magas, legna-
 gyobb szélessége 60 cm. Gyönyörű, hófehér,
 viasszerű virága, kertészek előtt is ritkaság
 számba megy.

Csavargók egymás közt. Ba-
 c z o n y i József és Györkös Gábor egy kis-
 utcai nczai korcsmában dorbézoltak az éjjel.
 Bacsonyi az asztal tetején tánczolt, a honnan
 csakbamar az asztal alá került. Itt egy csillogó
 pénzdarabon akadt meg a szeme.

— Nini, egy korona!
 — Az ám! mondta a cimborája is.
 Bacsonyi zsebreavágta a koronát s menni
 készült.
 — Felezzük meg! követelőzőtt Györkös.
 — Nem!
 Ezen aztán összekaptak s lett olyan há-
 borusdi, hogy az egész környék összezaladt.
 Hűvösre kerültek.

A feuer. Kardos asszonyka panas-
 kodik az urára a kapitány előtt. Megszissa a
 keresetét. Ha hazajön nehéz fővel, fölfordítja
 a háza.

Miért nem megy maga Nánán haza a ren-
 des időben? — intézi hozzá a kérdést a
 kapitány.

— Kérem a rendes időben mi mindig
 feuer t kártyázunk.
 — Hat attól hazamehet!
 — De kérem az olyan játék,
 hogy ha elkezdjük játszani,
 nem lehet abbahagyni.

Idyll a korcsmában. Szopkó
 Lidia belekapaszkodott Winer Demeter kar-
 jába és hízolgó hangon suttozta a fűtbe:
 — Demeter édes jőjj el ve-
 lem sörözni.

Demeter urat nem kellett biztatni. Alig
 hallotta megemliteni a sört, többé egy percig
 sem habozott. A s z ó d i Jakab korcsmájában
 a vendégek tiszteletére csapra fűtöttek egy
 hordó sört. Később a mikor a fűtésre került
 a sor Winer Demeter és a leány hallga-
 tott. A korcsmáros nagy szitkozódására aztán
 kijelentette Demeter ur, hogy ő a leány
 vendége és hogy neki pénze nincs. A korcs-
 máros erre a lakatos legényt felfofozta és a
 leánnyal együtt kidobatta az ajtón. Demeter
 ur ma feldagadt képpel jelent meg a II. kerü-
 lti rendőrkapitányságnál és erőlyes hangon
 követelte a brutális korcsmáros megbüntetését.

Iparos iskola. Dóczy Gedőn iparos
 iskolai igazgató szeptember hó 16-án, azaz hét-
 ón este 6 órára összehívta az iparosiskolai
 Tanítói kart a nagy-csapó-utca új iparis-ko-
 la helyiségébe, hogy a beiratásokat, az osztá-
 lyok felebbvit-lét s ha lehet, a tanítást is meg-
 kezdjék. A Tanítói kar teljes számmal megje-
 lent, de ott — mert semmi sincs még kellően

berendezve — sem a beiratásokat, sem az
 osztályok felebbvitét nem eszközölhették. —
 Másfél órai tanácskozás után egy a Tek. Va-
 rosi Tanács elé terjesztendő javaslatban álla-
 podtak meg, mely után igazgató azon kijelen-
 téssel bocsátotta el a tanítói kart, hogy az is-
 kola kezdetét lapok utján fogja majd nyilvá-
 nosságra hozni.

Költői kollegialitás. Egy poeta találkozik
 költőtársával, aki nem kevésbé tehetséges, de sokkal
 szerencsétlenebb.

— Jőjj velem a sörcsarnokba; társaság vár ott
 rám Örülni fognak, ha megismernek téged.
 — Igen... elhiszem... el is mennék szíve-
 sen... de...
 — Hogyan te vonakodol engem elkísérni, en-
 gem, régi kollegádat.

— Nezd csak... a dolog úgy áll... hogy
 egy vasam sincs!
 — Hát az tart vissza, hogy nincs pénzed. No
 csak jőjj velem!... Legfeljebb — nem iszol
 semmit.

Akar-e ön szardiniát? Egy fran-
 czia uri asszonyes lakást tartott, nemrég meg-
 örült és a teholydában meg is halt. Házira a
 lakbér fejében, a mi 6000 frankot tett ki, la-
 kását lefoglaltatta és a bíróságtól engedélyt is
 kapott, hogy az elhunyt asszony holmiját elár-
 verzesse. A háziur erre felnyitatta a bezárt
 lakást, a hol azután arra a csodálatos felfe-
 dezésre jutottak, hogy a szobák falai
 üres szardiniadobozokkal vol-
 tak kirakva. Vagy tizezer szar-
 diniadobozt találtak a szobá-
 ban és most a háziur kétségbeesve kérdi ismer-
 őseitől; En voulez vous des sardinez?

Egy modern Éva gondolatai.

— A nőkről. —
 Malmon, órán és asszonyon mindig akad
 valami javítani való.

A nők olyanok, mint a szendvélyek,
 folyvást panaszoljuk, de azért mindig vissza-
 térünk hozzájuk.

A toilette nőhöz irt előző, néha azon-
 ban az egész mű.

Két nő barátsága mindig szövetség egy
 harmadik ellen.

A nőnek mindig támaszra van szüksége;
 mihelyt azonban két támasza van, elbukik.

Senki sem olyan udvariatlan a nőnem
 iránt, mint ez önmaga iránt,

A nő, ha még oly jó és szép, soha sem
 tudja, hogy mennyit ér; elvárja, hogy mások
 mondják meg neki.

Mikor a női szív kihűl, a feje meggyó-
 gyult.

A szerelmes pávián.

— Majom-társadalmi regény. —
 Irta: Hamadryász *)

A nap forró, fényes szinaranya ömlött az
 óázra.

A kókuszdíó erdő csendesen ringatta az
 ágaira kapaszkodó majmokat.

A legmagasabb fára a leghatalmasabb maj-
 mom kapaszkodott föl: Bang-bang, a legtekin-
 telyesebb pávián család remé nyteljes ifju sarja

A timbuktu majom-egyetenem épen most
 fejezte be tanulmányait fényes sikerrel. Föl is
 avatták tudornak. Ami nem ritka dolog, maj-
 momdoktor volt kétszáz évvel ezelőtt is elég.

Dr. Bang-bang azzal mulatott, hogy a kó-
 kuszdíókat mind lehajlítta a fáról. Egyszerre
 éles sík hatott föl hozzá a magasba. Ijeden
 tekintett alá.

A fák alatt tündérszép leány járkált, a
 közeli ültetvényes lánya, a szőke Leona.

A díóalabstrom homlokát találta; a pi-
 ros vér ráfolyt verőfényes arany hajára.

A pávián öröltén kuszott le a fáról;
 karjaiba vette az elaléit gyermeket és a forrás
 hajjaival lemosta szép homlokáról a vért

Piczi piros szája olyan volt, mint az éden
 minden édes gyönyörűsége.

Dr. Bang-bang nem állhatott ellen. Do-
 bogó szívvél hajolt arra a menyországos kis
 szájra és megcsókolta.

— Paacs!
 A szép leány fölserkent és hatalmas po-
 font csattantott a pávián gondosan borotvált
 pofájára.

A puha kis kéz pofonától, a majomnak
 nem az arca, de a szive fájdult meg.

Érezte, hogy halál-on kitör rajta a sze-
 relem.

Elhatározta, hogy megkéri a lány kezét.
 Szalonruhában öltözött, fölhozott két pár
 keztlyüt (mivelhogy mind a négy kezére kellett)
 magához vett egy kaktusz virágokkrétát és el-
 ment a gazdag ültetvényeshez, megkéri a lá-
 nya kezét.

— Mr, szóltot komolyan és ünnepélyesen.
 Ön nagyon jól tudja, hogy a XII-dik században
 a majmok már hozzá civilizálódtak az embe-
 riséghez. Vannak iskoláink, vízvezetékünk, sőt

a parkirozásról is tanácskozunk, de polgármes-
 terünk esőkönnyösen ellenzi. En is a majom-
 civilizáció fia vagyok; nem tudtam egy vó-
 rós-turnürös majom kisasszonyba beleszeretni,
 hanem az ön leányért epedek és szeretem őt
 igazi majomszeretettel. Előkelő család sarja va-
 gyok, nem olyan hét kókuszdíófás nemes. Ados-
 ságom legfeljebb 30,000 forint.

Az ültetvényes ravaszul mosolygott.
 — Nagyon megtiszteltetve érzem maga-
 mat, az ön ajánlata által, uram, de engedjen
 nekem 25 órai gondolkodási időt.
 Bang-bang felsőhajtott és ment.

Másnap a status vizitek óráján megjelent
 ujra az ültetvényes házában.

Kedves fiam-uram, — szorított kezét az
 örmörepeső, szerelmes páviánál a ravasz föl-
 desur. Nem tesz velem egy kissé tkocsizást?
 — azalatt megbeszélhetjük a dolgot!

Ban-bang, mit sem sejtve, rá állott. A
 hintó előrobogott. A pávián még sobhase látott
 olyan kocsi: köröskörül vasrácsai voltak és
 ha nem tudta volna, hogy ekvipázs, azt mon-
 dta volna rá hogy ketrecz. — Mindazonáltal
 gyanútlanul föl szállott. Az udvarias gazda nyi-
 totta ki előtte a hintó ajtót és felségítette a
 hágcson.

Akkor következett a szörnnyű kiábrándulás
 a szegény szerelmes majomra.

Az álnok ültetvényes pokoli vigyor-
 gással becsapta az ajtót és rafordította a
 kulcsot.

— Hahaha! Hát kell-e szép lány, kell e
 szerelem, majom öcsém?
 Bang-bang örült dühvel vetette magát a
 ketrecez rácsaira. Vicsorgatta a fogát és olyan
 majom-módra iparkodott megvetését az ültet-
 vényes tudtára adni, — amit nem tanult az
 egyetemen.

Nem használt.
 Az ültetvényes elvitte Európába mu-
 tagnai. A lányát pedig odaadta egy gigerlinek,
 akire, mikor a majom ránézett, örömmel kiál-
 tott föl;

— Ah! ez némileg mégis megvigasztal!
 Ha nem is lett enyém a szép Leona — örü-
 lök, hogy mégis az én fajtámbeli kapta fele-
 ségül!

A ki halottal verekszik.

Eredeti tudósításunk.
 Debreczen, szept. 17.

Várlázító bűnesetről értesülünk Küké-
 falváról, Szabolcs megye egyik községéből, hol
 a borzalmas eset óriási izgatottságot kelt.

Egy elvetemült suhancz ré-
 szeg állapotban fölkapta ko-
 porsójából a felesége holttes-
 tét s azzal elpáholta az édes
 anyját.

A részletekről a következő tudósításunk
 számol be:

Kükéfalván az utóbbi időkben veszedel-
 mes hire kerekedett Molnár Mihálynak.
 Félté az öklét mindenki s elkerülték az utját.

Molnár Mihály pedig legénykedett, du-
 hajkodott s éjjel-nappal a korcsmában tivor-
 nyázott.

A feleségét ütötte, verte s az asszony
 soká megfeküde az ágyat. Tegnap éjjel az
 utolsóját járta, mikor az ura cigánymuzsika
 mellett az ablaka alatt ordított.

Mikor az kedvére kikihálta magát, a
 korcsmába indult, hol éjjeli mulatott. Éjfél-
 tájban felszakadt a korcsmaajtó s rémült
 arccsal állított be Molnár Mihálynak a
 kis fia:

— Édes apám, gyűjdhöz a
 gyorsan, mert meghalt az anyus!
 — Nem lehet az, te — mondta az apja
 s nagyot hajtott a pálinkás üvegéből.

Nem akart hinni a gyerekek s örülten
 futott haza.

A felesége csakugyan ott feküdt egy ko-
 porsóban, mellette pedig az édes anyja sir-
 dogált.

Molnár Mihály megölvülve állott meg
 az ajtóban s vadállatias düh fogta el.

Összeszorított öklökkel rohant az any-
 jának, a kinek a fején megtánczoltak az öklei
 ugyancsak.

— Mért engedtet meghalni?
 S Molnár Mihály minden józan ész el-
 vesztve fölkapta a koporsóból felesége holt-
 testét s azzal ütlegelte az öreg asszonyt.

— Nesze, legálább máskor
 jobban vigyázzol!

As öreg asszony a borzalmas dolog lát-
 tára és az ütések alatt elvesztette eszméletét.
 Ugy találtak rá félholtan a szoba padlóján.

A rémes eset hire csakhamar szétszár-
 nyalt a faluban s nagy izgatottságot okozott.
 Molnár Mihály Teleki Géza gróf szol-
 gálatában áll.

Polgári házasság egy halottal.

Debreczen, szept. 17.

Ugy látszik, sok az álprófeta a nép kö-
 zött, mert a polgári házasságról meglehetősen
 fogalomzavar uralkodik.

Erre vall az a sok csürt-csavart kérdés,

amellyel mostanában — ugyszólván — nap-
 ról-napra zaklatják Vecsey Imre városi anya-
 könyvvezetőt.

Ma például a többek között egy foktőtős
 asszonyság nagy szerényen, — de alkalmasint
 a szemérmességétől csak suttozva azt kér-
 dezte:

— Itt csinálják a polgári házasságot?
 — Október 1-től kezdve én adom össze
 a párokat, — felelte Vecsey.

— Akkor kéröm, engöm is tessék kipol-
 gárosítani.

— Jelentkezzék a jegyesével október el-
 sejtől kezdve.

A foktőtős asszonyság elmélázva bámul
 maga elé:

A jegyesemmel?
 És fölkapja a fejét de aztán ismét lehor-
 gasztja csüggedten.

— A jegyesem régen möghalt... Még
 az, de, ha még nem hal, eljönne velem, mert
 nagyon egyet értettünk. Hát azt gondoltam, —
 hogy így csak egyedül még el...

— Nem lehet ember nélkül házasságot
 kötni.
 — De kéröm, — pattant föl az asszony,
 nyilván fölbozantotta, hogy nem hisznek a
 szavának s emellett hangon folytatta, ha köll
 betanusitom száz embórel, hogy ő is azt akar-
 ta; elhozom a leveleit is...

**A „Dugó“ társaság bor-
 birálata.**

Jelenvolt tudósítónktól. —

Az életrealóságát már számos esetben
 beigazolt „Dugó“ társaság tegnap népes és za-
 jos gyűlést tartott Kemény János borcsar-
 nokában. Az összejöveteleket okot adott Kemé-
 ny Jánosnak nagyobb mennyiségű és kü-
 lönféle minőségű borbeszerzése, melyet szom-
 baton estére a „Dugó“ társaság bírálata alá
 bocsájt.

A Dugó társaság ennek a hivatásnak
 kész örömmel tesz eleget s tegnapi gyűlésén
 már meg is tette előkészületeit.

A felül és belülbíró bizottság nyomban
 nagy lelkesedés és cigányzene mellett a kö-
 vetkezőképp alakult meg:

Elnök lett: Majoró I. László
 a kiváló bornyeldnök, jegyző Toro di cello,
 borbíró tagok: gróf Szlamy, Signore Deside-
 rius il Gegő, Buccó de Ducafulus, Lojzi il Fi-
 óki, Nagykező, Baleaux, Snábó, Szutyó és Ro-
 uland lovagok; kikialtó Gixer de Sakal, érvágó
 Figaró il Mathias.

A bírálatnál a következők lesznek irány-
 adók:

1-ször. A bírálatnál spriczczeres poharak
 használtak; az öntés a hitelésítési demar-
 kationális vonalig történik; a pohárban legyet
 hagyni tilos.

2-szor. A ki bírálat közben a 10-ik po-
 hárnál már elalszik, ki a gyantát krumpliczu-
 kornak nézi, ki értelem nélküli társalgást kezd
 avagy aki csuklása által a bírálat tisztaságát
 veszélyezteti: szavazati jogát elveszíti.

3-szor. Nem folytathatja azon tag sem a
 bírálatot, ki színzavarba esvén, a vörös bort a
 fehér bortól már nem tudja megkülönböztetni
 avagy aki szórakozottságból a székről az asz-
 tal alá fordul.

4 szer. Soron kívül kóstolni csak az el-
 nök beleegyezésével szabad.

5-ször. Ha az elnök a bírálat vezetésében
 ingadozó test- és magatartást tanúsít:
 e nem várt esetben — az

Előfizetési árak: helyben, vagy postán küldve: Egész évre 10 ft - kr. Félévre 5 " " Negyedévre 2 " " Egy hónapra 1 " "

Előfizetni helyben: Feltétl. K. Lajos könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

Pénzügyi helyzet

Bánffy Dezső báró az 5. szeptemberi beszédében és kirohanásában mindenről megnyilatkozott. Számos dolggal is előhozakodott minden fontos kérdés között megbeszélte pénzügyi helyzetünknek behatóbb érintését is.

Csupán annyi észrevétele vonatkozhat, hogy az állami egyensúly nem zavartatik, hanem lehet reménykedni az előző évi határozott többlet kecségetől valóban.

Bennünket ez a kijelentés meg. Sőt még azt is hisszük, valóság sokkal ridegebb formát ölthet, mintsem azt a miniszterelnök elébünk tárta. Bizonyosak vagyunk afféle kormány minden ígéretétől, hogy az ezredévi ünnepség 1896-ra, a lehető legkedvezőbb vetésű lépjen az országgyűlési lép meg bennünket az sem, ha mes papíron a legkedvezőbb mutatók ki az állami kiadások telek között.

A „DEBRECZEN” TARTALMA

A Kuzi-völgyben: Fuvalom száll a völgyön át. Meg-megrezdülnek rá a fák. De lombjainak nincs zaja. Csak sóhaja. Egy emlék száll fölöttem át. Szívemben újra zsong a vád. De hirtelen, de lángtalan. Csak könnye van. Mint egy néma, fájd emlék. Meghat ez a mély csöndesség. S álmódzva járok szerető. A borongó reneteghe. Most egyszerre - halga, hallg. Sirni kezd az est fuvalma. A szél busan és kesergőn. Atzokog az egész erdőn. Terebélyes, koronás fák. Lombfejüket zugva rázzák. Az iharos rezgő éke. Leszűvölt a sötétségbe. Csak egy percnyi tétovész. Aztán minden újra csendes. Felzokogott, álsírallott. Az élet volt? A halál volt? Endrődi.

Vázlatok Londonról és doni életből.

Irtá: Széless Adorján. A legutolsó statisztikai kimutatás London jelenleg 5 és felmúlt bir, de utközben hat millió ember Londonban. Hat millió! mily könnyen ejtőd meg kell gondolni, hogy London

Közgazdaság.

Kőbánya felszabadítása. Az osztrák belügyminiszter a kőbányai magyar sertésnek a birodalmi tanácsba képviselt királyságokba és országokba való bevitelt e hó 17-től kezdve megengedte. A szállítandó sertések elősúlyának legalább 120 krammot kell tennie s a galiczia, bukovina és triest-i piacok egyelőre ezen sertések bevitelétől még elvannak zárva. - Alsó-ausztriában a sertések Beesben, Bécs-ujhelyen és Mödlingben rakhatók ki.

REGÉNY.

TÜZ.

— Elbeszélés. — Irtá: Vértessigya. 1. — Az új kisasszony megérkezett — jelent az inas. — Vezesd a szobájába s mondd neki, hogy később kéretem. Te, hogy néz ki? — Magas, barna, szép kisasszony. Majdnem olyan drága szép szemű van, nagyságos uram, mint az Olga kisasszonynak volt. — Te számár, mit emlegeted nekem ezt a leányt. Kimehetsz. János megszégyenedve takarodik ki s elgondolja, hogy csakugyan együgyűség volt tőle a szegény Olga kisasszonyt emlegetni. Hiszen tudhatta, hogy a nagyságos urat mennyire bosszantja ez a dolog. Igaz ugyan, hogy nem is valami szép história volt az az egész. No, hanem a hűségese szolgálja erről gondolkozni sem mer, hátha ura le találja olvasni az arczáról a gondolatot. Hanem az új nevelőnőnek utána sompolyog s szinte bocsánatkérőleg szólja meg: — Kisasszony, engedelmét kérek, hogy a nagyságos urat éppen most haragítottam meg, mikor először tetszik vele beszélni. — Mivel haragította meg? — Emlegettem előtt valakit, akit nem lett volna szabad. — Vajon kit? — Az előbbi kisasszonyt. A szegény Olga kisasszonyt, aki mikor elment innen, megmérgezte magát — s az emberek holmi ostobaságokat beszéltek, hogy a nagyságos urt cselekedte volna. A leány nem szól semmit sem, közönyösen rakosgatja be rahaneműt a szekrénybe. — Nem nagyon fél ő Bérczi Tihamer ur haragjától. Ismeri ő jól a férfiakat, ezt az önző, haszontalan nevet, mely szeret önzésből, hiúságból, — de igazán, őszintén sohasem. Nagy sötét szeméből szinte gyűlöletes fény villog elő, mikor erre gondol.

Haszontalan, hitvány nép az egész. Még csak kivétel sincs köztük. Ismeri őket jól s azért nem fél tőlük. Csak ott bátrak, ahol gyávaságot látnak — a női ellentállás első erélyes szavára gyáván megfutnak. Gyávák és gyöngek, ha a nőket erőseknek látják. És ő nagyon erősnek érzi magát. S csakugyan egész megjelenése, erélyt sugárzó arca, parancsoló nagy szemével, nem igen mutatta őt valami kény és kedv szerint dobálható férfi játékszernek. Ragályi Izidor ur is, az elhelyező intézet főnöke, azzal bucsátotta utra: — Más fiatal leányt nem mernék jó lélekkel Bérczi urhoz ajánlani, de Ida kisasszonyt bátran merem. Nem félek tőle, hogy bele talál szeretni. Valóban ő sem féle tőle. S mikor szemtől szemben áll a híres gavallérral, akiről mar annyit halott beszélni, úgy találja, hogy azon a bl. zirt, sápadt, borotvált arczon bizony nincsen semmi veszedelmes vonás. Csak a hangjában van valami szívhez szóló csengés, különösen mikor a kis Edithről beszél. — erről a szegény árvanak maradt leánykáról, akit a sors olyan hamar megfosztott egyetlen támaszától: szerető édes anyjától. Folyt. köv.

VASUTI MENETREND.

Table with train schedules for Debrecen, including routes like Budapest-Nagyvárad, Szatmár-M. Sziget, and Debrecen-Budapest. Includes dates like 1895. május hó 1-től.

Table with train schedules for Debrecen, including routes like Budapest-Nagyvárad, Szatmár-M. Sziget, and Debrecen-Budapest. Includes dates like 1895. május hó 1-től.

Sertéspiac.

Table with market prices for Debrecen, including items like Hungary 1st grade, Hungary 2nd grade, and various types of flour and oil.

Bérleti hirdetmény.

Hajdu-Nánás városban a város által ez évben épített egészen új vendéglő az 1896. Január első napjától számítandó 3, — esetleg 6 évi időre bérbeadandó lévén: felhivatnak azon vendéglősök, kik azt bérbevenni akarják, hogy erre vonatkozó és a szokásos módon szerkesztendő zárt ajánlataikat a folyó évi október hó 15. napjának reggeli 9 órájáig alólirotthoz adják be. A város részéről fenntartatik a jog arra, hogy az ígéreendő bérleti összegre tekintet nélkül, a jelentkező egyének közül szabadon választhasson. Hajdu-Nánás, 1895. szeptember 14. Csuhány L. polgármester.

Hirdetéseket

jutányos áron fogad el a „DEBRECZEN” kiadóhivatala Csanak-ház 1828. sz.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Advertisement for Debrecen printing house, listing services like book printing, advertising, and typesetting. Includes contact information and pricing details.